

Visie op windenergie

Fotograaf: Gerreke Petersen-Verhoek

Visie van Natuurmonumenten op windenergie

Natuurmonumenten ziet de noodzaak van een duurzame energietransitie en het belang van windenergie. Als professionele terreinbeheerder willen we onze visie geven over de inpasbaarheid van windenergie. Windmolens hebben een grote impact op de omgeving en een juiste locatiekeuze en inpassing van windmolens met respect voor natuur en landschap is daarom van groot belang. De locatie van windmolens is bepalend voor welke effect ze hebben. Waar kunnen windmolens volgens ons geplaatst worden? Op basis van welke eisen vinden we de plaatsing van windmolens acceptabel en waar vinden we windmolens niet acceptabel?

Kansrijke locaties voor windmolens

Natuurmonumenten ziet vooral kansen voor windmolens op grootschalige industrie -, bedrijven - en haventerreinen en locaties aansluitend op infrastructures. Op deze terreinen worden landschapsvergezichten minimaal verstoord en is de kans op negatieve effecten voor de natuur over het algemeen aanzienlijk kleiner dan in of nabij natuurgebieden. Daarnaast ziet Natuurmonumenten ook mogelijkheden voor windmolens in het buitengebied, zoals in jonge agrarische landschappen. Ook voor deze kansrijke locaties is het van belang na te gaan wat de effecten voor natuur en landschap zijn. Per locatie zouden onderstaande punten moeten worden meegewogen:

- Wat zijn de effecten van de windmolens voor de natuur? Hierbij is het van belang na te gaan wat de natuurdoelen en waarden zijn van het gebied (bijvoorbeeld m.b.t. bodem, vogels en vleermuizen). Deze natuurdoelen of waarden moeten worden beschermd. Om dit te bepalen zijn de volgende vragen van belang: voor welke soorten is de voorziene windlocatie een belangrijk habitat? Zijn significante negatieve effecten voor deze soorten waarschijnlijk? Welke kwetsbare soorten, zoals rode lijstsoorten, ondervinden effecten? Wat zijn de effecten op de populaties van deze (kwetsbare) soorten? Voor het bepalen van de gebieden waar belangrijke negatieve ontwikkelingen op

vogelpopulaties kunnen optreden heeft de Vogelbescherming Nederland 'de Nationale windmolenrisicokaart voor vogels' laten maken welke een handleiding kan bieden bij het kiezen van windlocaties.

- Wat zijn de effecten voor het landschap? Hierbij zijn de volgende factoren van belang: betreft het een cultuurhistorisch landschap of landschappelijk waardevol landschap? Hoe ongerept is het landschap nog? Hoe hoog zijn de turbines en hoe vaak zijn deze zichtbaar?
- Wat is de mening van de maatschappij? Per windlocatie is het van belang na te gaan wat de heersende mening van onze achterban is of de maatschappij. Indien er sprake is van een duidelijk protest tegen windmolens biedt dit meer aanleiding om de windlocatie ter discussie te stellen.

Windmolens passen niet in natuurgebieden en/of waardevolle cultuurhistorische landschappen

Natuurmonumenten vindt dat windmolens niet passen in bestaande natuurgebieden, onze Natura 2000 gebieden, onze gebieden die onderdeel zijn van het Nationaal Natuur Netwerk (voorheen EHS) en andere beschermde (maritieme) gebieden zoals Doggersbank, Friese Front en Klaverbank. In deze (internationaal) beschermde natuurgebieden zou de bescherming van leefgebieden en het behoud van planten- en diersoorten voorop moeten staan. Deze bescherming is van belang voor het voortbestaan van individuele soorten en van complete ecosystemen. Daarnaast vindt Natuurmonumenten dat windmolens niet thuishoren in cultuurhistorische en landschappelijk waardevolle gebieden. Neem bijvoorbeeld Nationale landschappen, landschappen die kenmerkend zijn vanwege hun ongerepthed, cultuurhistorische karakter of herkenbare natuurlijke elementen, in/nabij deze landschappen vinden wij windmolens niet wenselijk. Uiteraard behoeft de impact van windmolens op het landschap maatwerk. Als laatste, bieden natuurgebieden en landschappelijk waardevolle gebieden een plek voor mensen om tot rust te komen en te genieten. Daarom worden, wat ons betreft windmolens hier en in de directe omgeving - hoever dit reikt hangt af van verschillende factoren zoals de effecten op natuur en landschap - niet geplaatst.

Overige aandachtspunten bij het plaatsen van windmolens

- Natuurmonumenten is voor het clusteren en concentreren van windmolens waar dit mogelijk is. Daarbij is het concentreren van windmolens op windrijke locaties kansrijk. Mits dit geen extra negatieve effecten voor de natuur of het landschap met zich meebrengt. Zo kunnen andere/nieuwe windlocaties elders worden vermeden.
- Natuurmonumenten pleit voor een integrale visie bij de plaatsing van windmolens, waarbij landschappelijke, ruimtelijke en ecologische aspecten worden meegenomen in de afweging.

- Omdat de effecten op natuur niet altijd zeker zijn, pleiten wij voor een constante monitoring van de natuureffecten. Dit is van groot belang om inzicht te krijgen in de daadwerkelijke effecten van windmolens op de natuur.
- Het plaatsen van windmolens kan niet zonder samenspraak met omwonenden en betrokkenen. Zet in op locaties waar er breed draagvlak is voor windmolens.
- Indien het onvermijdelijk is dat windmolens nabij natuurgebieden geplaatst worden, is het noodzakelijk dat er maatregelen worden genomen om de schade van windmolens op de natuur te beperken. Natuurcompensatie dient altijd voor de realisatie van een windpark plaats te vinden.